

ISOKYRÖ

ARVIOINTIKERTOMUS

2025

SISÄLLYS

TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA.....	- 3 -
Tarkastuslautakunnan tehtävä.....	- 3 -
Tarkastuslautakunnan merkitys	- 3 -
Tarkastuslautakunnan kokoonpano	- 4 -
Tarkastuslautakunnan toiminta	- 5 -
Talouden arviointi ja toteutuminen.....	- 6 -
Kriisikuntakriteerit	- 8 -
Strategisten tavoitteiden arviointi.....	- 9 -
Eläminen	- 9 -
Isokyröläisyys.....	- 9 -
Yhteenvedo.....	- 10 -
Taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen toimialueittain	- 11 -
Kunnanhallitus.....	- 11 -
Elinvoima- ja kaavoitusjaosto	- 13 -
Sivistyslautakunta	- 15 -
Hyvinvointilautakunta.....	- 17 -
Tekninen lautakunta	- 19 -
Ympäristölautakunta	- 21 -
KONSERNI JA LIIKELAITOSTEN ARVIOINTI	- 23 -
Isonkyrön Lämpö Oy	- 23 -
Isonkyrön Asuntovuokraus Oy.....	- 23 -
Isonkyrön Kehitys Oy	- 23 -
Kyrönmaan Jätevesi Oy (yhteisyhteisö)	- 24 -
YHTEENVETO	- 25 -
TARKASTUSLAUTAKUNNAN ESITYS KUNNANVALTUUSTOLLE.....	- 25 -
Kuva 1. Tarkastuslautakunta	- 4 -
Kuva 2. Vuosikate poistot ja nettoinvestoinnit.....	- 6 -
Kuva 3. Tulorahoitusprosentti	- 7 -
Kuva 4. Konsernilainat	- 7 -
Taulukko 1. Kunnan tunnuslukujen kehitys (tuhatta euroa) (2020–2025)	- 6 -
Taulukko 2. Kriisikuntakriteerit	- 8 -
Taulukko 3. Toimenpiteet arviointikertomuksen 2024 johdosta seuranta.....	- 26 -
Taulukko 4. Toimenpiteet arviointikertomuksen 2023 johdosta seuranta.....	- 27 -

TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA

Tarkastuslautakunnan tehtävä

Kuntalain 121§:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

- 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;*
- 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;*
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;*
- 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;*
- 5) valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;*
- 6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.*

Tarkastuslautakunnan merkitys

Tarkastuslautakunta toimii suoraan kunnanvaltuuston alaisena ja toimittaa tehtävänannon mukaisesti valtuustolle arvioita siitä, ovatko valtuuston kunnan toiminnalle asettamat tavoitteet toteutuneet.

Lautakunta seuraa erityisesti poikkeamia annetuista ohjeista ja tavoitteista, pyytää eri hallintokunnilta selvityksiä poikkeamien syistä, esittää valtuustolle saamansa selvityksen realistisuuden, sekä tarvittaessa esittää näkemyksensä saatujen selvitysten relevanssista suhteessa kunnanvaltuuston asettamiin tavoitteisiin.

Tarkastuslautakunta seuraa kunnanhallinnon toimintaa valtuuston hyväksymän kuntastrategian ja talousarvion näkökulmasta. Lautakunnan on puututtava arviointikertomuksessaan kunnan talouden tasapainottamiseen, jos kunnan talous tai sitä koskevat suunnitelmat ovat alijäämäisiä. Erityinen paino asetetaan tasapainottamistoimenpiteiden realistisuudelle ja riittävyydelle.

Tarkastuslautakunta seuraa antamiensa toimenpide-ehdotusten toteutumista käytännössä, ja valvoo, että valtuuston hyväksymät toimenpiteet ja muutokset toiminnassa ja strategiassa tulevat täytetyiksi.

Tarkastuslautakunnan kokoonpano

Kunnanvaltuuston toimikaudekseen 2025–2029 valitsema tarkastuslautakunta on tilivuoden 2025 arvioinnin osalta toiminut seuraavassa kokoonpanossa:

Varsinainen jäsen

Ilkka Lehtonen, puheenjohtaja

Marjo Karhu, varapuheenjohtaja

Jarkko Karhu

Soile Hakala

Anna-Maija Salo

Varajäsen

Erja Hakola

Leena Alanne

Yrjö Welling

Kari Klemetti

Antti Nyrhinen

Kuva 1. Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunnan toiminta

Tarkastuslautakunta on tutustunut toimintaan, talousarvioon 2025 ja taloussuunnitelmaan 2026–2027 sekä tilinpäätökseen 2025, jonka kunnanhallitus allekirjoitti 30.03.2026

Tarkastuslautakunta on seurannut toimielimien toimintaa laadittujen pöytäkirjojen perusteella ja kuullut kokouksissaan seuraavia, sekä pitänyt seuraavia kokouksia ja koulutuksia.

21.8.2025	Aloituskokous ja tehtävien jakaminen
16.9.2025	Tarkastuslautakunnan koulutuspäivä FCG
25.9.2025	Kunnanjohtaja, Tero Kankaanpää, ajankohtaiset asiat
30.10.2025	Oy SK-Reviisorit Ab, JHT, HT-tilintarkastaja, Petteri Myllymäki
25.11.2025	Johtava rehtori, Susanna Pietikäinen
8.1.2026	Tekninen johtaja Petri Hänninen
22.1.2026	Hyvinvointijohtaja Nina Herd
7.4.2026	Hallintojohtaja Jaana Järvilaturi

Tilintarkastaja on osallistunut tarkastuslautakunnan kokouksiin 29.04.2025 ja 30.10.2025

Vanha tarkastuslautakunta kokoontui tarkastusvuoden 2025 aikana 8 kertaa ja uusi lautakunta on pitänyt tarkastusvuoden 2025 aikana 4 kokousta.

Tässä arviointikertomuksessa kunnanhallituksen vastausta edellyttävät kohdat on erikseen merkitty kysymyskenttiin.

Kunnan tilintarkastajana toimi Oy SK-Reviisorit Ab, päävastuullinen tilintarkastaja JHT, HT Petteri Myllymäki.

Jääviydet:

Marjo Karhu ei ole osallistunut Isonkyrön Kehitystä koskevien asioiden käsittelyyn tarkastuslautakunnan kokouksissa tai arviointikertomuksen laadinnan yhteydessä. (Palvelussuhde- ja toimeksiantosuhdejäävi)

Jarkko Karhu, Isonkyrön Lämpö Oy:n, hallituksen jäsen.

Talouden arviointi ja toteutuminen

Kunnan taloudelliset tavoitteet toteutuivat vuonna 2025 kokonaisuutena hyvin. Tilikauden tulos oli **1,559 M€ ylijäämäinen** (2024: 1,481 M€) ja tulos oli selvästi talousarviota parempi käyttötalouden ennakoitua pienemmän menokehityksen ansiosta. Taseeseen on kertynyt vuoden 2025 jälkeen **18,1 M€** kumulatiivista ylijäämää.

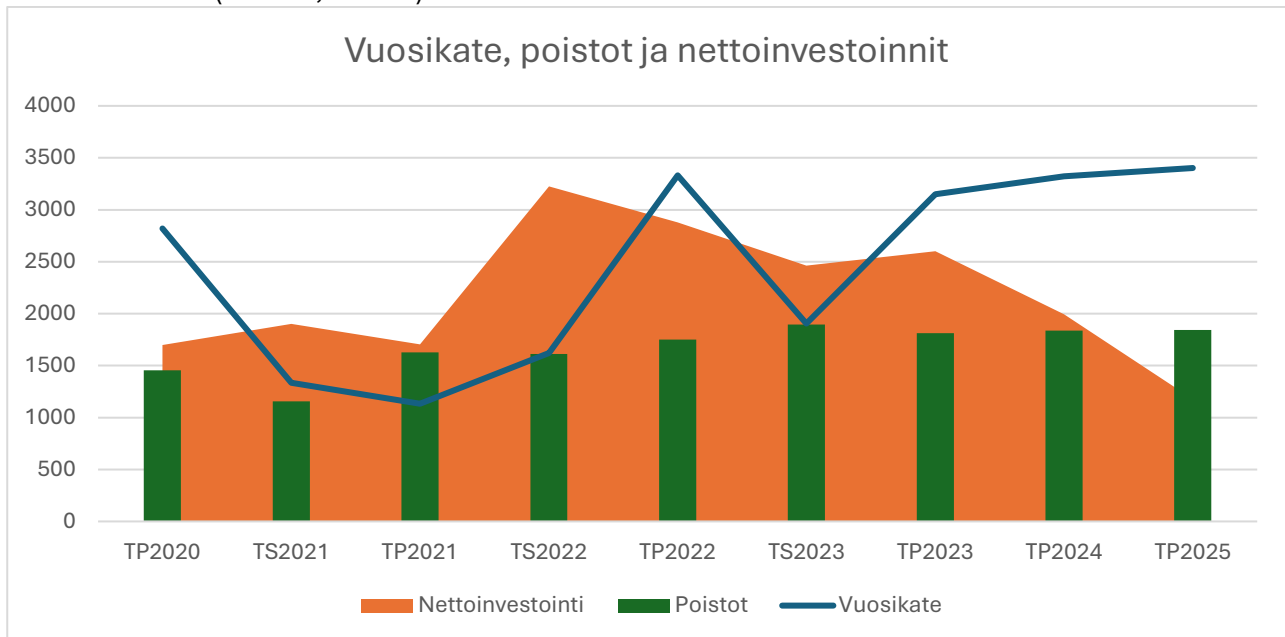
Taulukko 1. Kunnan tunnuslukujen kehitys (tuhatta euroa) (2020–2025)

Vuosi	Toimintakate	Vuosikate	Poistot	Tilikauden tulos	Kumulatiivinen ylijäämä
2020	-27 515	2 819	1 454	1 365	12 603
2021	-29 538	1 133	1 627	-494	12 109
2022	-29 148	3 331	1 750	1 580	13 767
2023	-10 953	3 148	1 811	1 336	15 103
2024	-11 521	3 321	1 838	1 481	16 585
2025	-10 680	3 402	1 843	1 559	18 144

Vuosikatteen suhde poistoihin

Vuosikate oli **3,402 M€** mikä riitti kattamaan poistot **1,843 M€**, eli 184,6 %.

Tunnusluvulla mitattuna kunnan tulorahoitus oli **selvästi riittävä**, ja vuosikate vahvistui edelleen edellisvuodesta (2024: 3,321 M€).

Kuva 2. Vuosikate poistot ja nettoinvestoinnit.

Verotulot

Vuonna 2025 verotuloja kertyi yhteensä **9 616 021,08 €**, kun vuonna 2024 niitä kertyi **9,84 M€**. Tämä tarkoittaa noin **2,28 %** laskua edellisvuoteen verrattuna.

Verotulot toteutuivat talousarviota 161 979 € heikompina, mihin vaikutti erityisesti toukokuussa 2025 tehty veronsaajien jako-osuuksien oikaisu.

Verotulolajien kehitys

Kunnallisvero: 7 775 400,80 € (-272 657 € vs. 2024)

Yhteisövero: 686 904,88 € (lähes edellisvuoden tasolla, +31 905 € yli TA:n)

Kiinteistövero: 1 153 715,40 € (+50 370 € vs. 2024)

Valtionosuudet

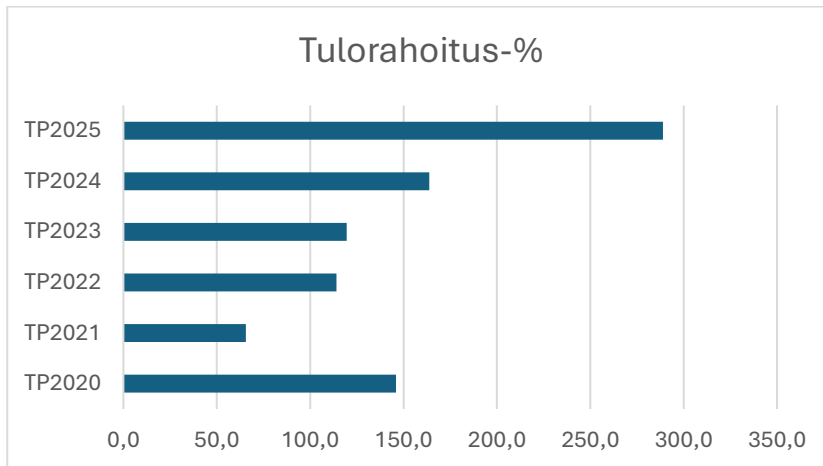
Valtionosuuksia kertyi **4,41 M€** (2024: 4,11 M€).

Kansallisen tulonsiirtojärjestelmän ja kotikuntakorvausten jälkeen **nettorahoitusvaikutus oli 4,76 M€**, mikä vastasi noin **49 % kunnallisverotuotosta**.

Investointien tulorahoitus

Vuosikate riitti erittäin hyvin kattamaan vuoden 2025 nettoinvestoinnit (1,17 M€).

Investointien tulorahoitus oli yli **280 %**, mikä merkitsee, että kaikki investoinnit kyettiin rahoittamaan tulorahoituksella ilman lisälainanottoa.

Kuva 3. Tulorahoitusprosentti

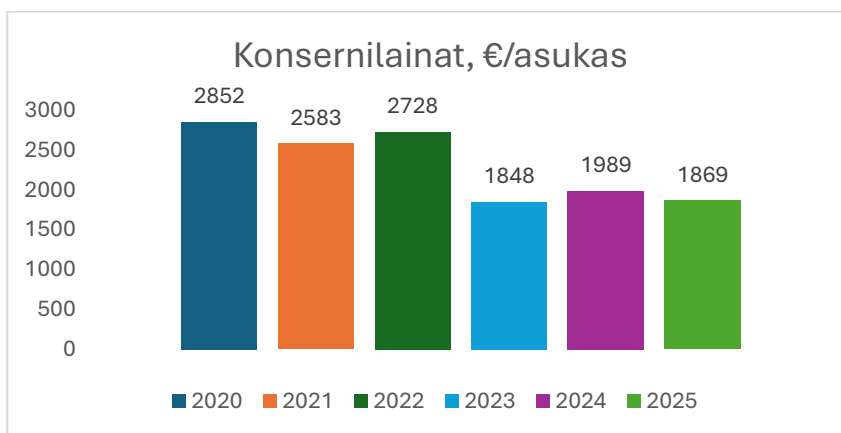
Kuntakonsernin lainakanta

Konsernin lainakanta oli vuoden 2025 lopussa edelleen matala:

Kunnan lainamäärä: **369 € /asukas**

Konsernin lainamäärä 1869 € / asukas

Konsernin lainakanta kokonaisuudessaan säilyi maltillisena tytäryhtiöiden vertailukelpoisten tunnuslukujen pysyessä kohtuullisina (Asuntovuokraus Oy:n tappiollisesta tuloksesta huolimatta).

Kuva 4. Konsernilainat

Kriisikuntakriteerit

Kriisikuntakriteerit 175/2019

1. Kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää viimeistään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta; TAI
2. Kuntakonsernin alijäämä €/asukas on viimeisessä tilinpäätöksessä vähintään 1.000 € ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 €; TAI
3. Kunnan rahoituksen riittävyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat talouden tunnusluvut täyttävät kahtena vuonna peräkkäin seuraavat raja-arvot:
  - Konsernin vuosikate on alle 80 % poistoista;
  - Kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2.0 %-yksikköä yli keskimääräisen tuloveroprosentin;
  - Kuntakonsernin lainamäärä per asukas on vähintään 50 % yli keskimääräisen lainamäärän; JA
  - Kuntakonsernin laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8.

Isokyrö, ei ole kriisikunta, koska kriisikuntakriteerit eivät täyty.

Taulukko 2. Kriisikuntakriteerit

Kriteeri (KuntaL 118 §)	Raja-arvo	Isonkyrön tilanne 2025	Täyttyykö?
Taseen kattamaton alijäämä	Alijäämä → ei katettu määräajassa	+18,1 M€ ylijäämää	Ei
Alijäämä/asukas	≥ 1000 €/as (ed. v. 500 €/as)	Ei alijäämää	Ei
Vuosikate / poistot	< 80 %	184,59 %	Ei
Tuloveroprosentti	≥ +2 %-yks yli maan KA	9,50 % (alle KA)	Ei
Lainat + vuokravastuut / asukas	≥ +50 % yli maan KA	369 €/as (selvästi alle)	Ei
Lainanhoitokate	< 0,8	16,68 (erittäin vahva)	Ei

Strategisten tavoitteiden arviointi

Tarkastuslautakunta on arvioinut kunnan strategisten tavoitteiden toteutumista talousarvion 2025 ja taloussuunnitelman 2025-2027 määriteltyjen osa-alueiden perusteella. Arvioinnissa on hyödynnetty käytettävissä olevaa seurantatietoa sekä kunnan toimielimiltä saatuja selvityksiä. Osa mittareista on täyttynyt ja kunta toteuttaa strategian uudistusta vuonna 2026. Kuntalaisia on pyydetty osallistumaan uuden strategian laatimiseen.

Eläminen

Elämisen strategisen osa-alueen keskeisenä tavoitteena on kuntalaisten hyvinvoinnin ja arjen laadun parantaminen. Tarkastuslautakunta toteaa, että osa mittareista on toteutunut hyvin.

Unicefin Lapsiystävällinen kunta -tunnus saavutettiin 2024, mikä on merkittävä ja strateginen saavutus. Tunnuksen vaikutukset näkyvät kunnan päätöksenteossa ja lasten oikeuksien huomioimisessa.

Nuorten elämään tyytyväisyys kouluterveyskyselyssä osoittaa myönteistä, joskin kaksijakoista kehitystä. Vuonna 2025 **8.-9. luokkalaisten tyytyväisyys elämään oli 66 %** (pojat 73 %, tytöt 57 %). Tulos on hieman heikompi kuin vuonna 2023 (67 %), ja erityisesti tyttöjen tyytyväisyys on laskenut. Lautakunta pitää tärkeänä, että tulosten pohjalta suunnitellaan kohdennettuja toimia hyvinvoinnin tukemiseksi.

Kokonaistyytyväisyys kunnan palveluihin on keskeinen mittari kuntalaisten näkökulmasta. **Kunnan palveluihin kohdistuva tyytyväisyys kasvoi hieman, vuonna 2024 kuntalaisten tyytyväisyys palveluihin oli 3,8/5** (vuonna 2021 vastaava tulos oli 3,7/5). Tulosta voidaan pitää maltillisesti myönteisenä, mutta lautakunta korostaa, että kyselyjen tuloksia tulee hyödyntää järjestelmällisesti palvelujen kehittämisessä.

Isokyröläisyys

Isokyröläisyys-strategisen osa-alueen tavoitteet liittyvät osallisuuteen, yhteisöllisyyteen ja kunnan vetovoimaan. Vaikuttamismahdollisuuksiin tyytyväisten kuntalaisten osuuden kasvattaminen on keskeinen tavoite, joka edellyttää avoimia osallistumiskanavia ja aktiivista vuorovaikutusta kunnan ja asukkaiden välillä. Tarkastuslautakunta katsoo, että osallisuusrakenteita on kehitetty, mutta niiden tunnettuutta ja vaikuttavuutta tulisi edelleen parantaa. Tarkastuslautakunta toteaa, että kunnan osallistuva budjetointi on hyvä ja sen budjettia voisi laajentaa suuremmaksi. Tarkastuslautakunta pitää hyvänä, että kunta palkitsee mm. vuoden kuntalaisen ja kokee että se lisää kunnan hyvinvointia ja vetovoimaa.

Vuonna 2024 kuntalaisten kokemus vaikutusmahdollisuuksista oli 3,1/5

(vuonna 2023: 3,2/5). Tulos osoittaa lievää heikkenemistä, mutta pysyy samalla tasolla kuin aiempina vuosina. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että kunta lisää osallistumisen tapoja ja niiden näkyvyyttä.

Henkilöstön työtyytyväisyys ja halukkuus suositella kuntaa työnantajana ovat keskeisiä mittareita henkilöstöstrategian onnistumiselle. Yli 80 % suositusaste on kunnianhimoinen, mutta perusteltu tavoite. Lautakunta korostaa, että henkilöstökyselyjen tulokset tulee käsitellä avoimesti ja niistä johdetut kehittämistoimet viedä järjestelmällisesti käytäntöön.

Vuonna 2023 henkilöstön suositusaste oli 80,7 %, kun vastaava tulos vuonna 2021 oli 83,7 %. Tulokset osoittavat edelleen myönteistä työilmapiiriä, mutta 3 prosenttiyksikön lasku sekä käytettävissä olevan tiedon ikä huolestuttavat lautakuntaa. Lautakunta toteaa, että mittausten säännöllisyys on tärkeää ajantasaisen tilannekuvan varmistamiseksi.

Nettomuutto oli vuonna 2025 negatiivinen: -18 henkilöä.

Nettomuuton pitäminen positiivisena on keskeinen kunnan elinvoimaa kuvaava mittari. Nettomuuttoon vaikuttavat useat tekijät, kuten työpaikat, asuminen ja palvelut. Tarkastuslautakunta toteaa, että nettomuuton kehitystä tulee tarkastella osana laajempaa kokonaisuutta eikä yksittäisen vuoden perusteella.

Yrittäminen

Työpaikkojen määrän ja yritysten lukumäärän kasvu ovat selkeitä ja mitattavia tavoitteita. Vuonna 2023 Isossakyrössä oli 1 299 työpaikkaa, kun vuotta aiemmin työpaikkoja oli 1 382. Työpaikkojen määrä on siten hieman laskenut, mikä on kunnan elinvoimaisuuden kannalta huolestuttava kehitys. Samanaikaisesti kunnan työttömyysaste on kuitenkin parantunut 7,9 prosentista 7,7 prosenttiin, mikä osoittaa työmarkkinoiden lievää vahvistumista. Lautakunta toteaa, että työpaikkojen väheneminen heikentää kunnan pitkän aikavälin elinvoimaa ja korostaa tarvetta elinkeinopolitiikan aktiiviselle kehittämiselle.

Yritysten määrä kehittyi tarkastelukaudella myönteisesti. Vuonna 2025 yrityksiä oli Isossakyrössä 11 enemmän kuin vuonna 2024. Nettolisäys on positiivinen ja tukee kunnan strategista tavoitetta vahvistaa yrittäjyyden edellytyksiä. Lautakunta pitää kehitystä rohkaisevana ja toteaa, että kasvava yrityskanta voi lisätä myös työpaikkojen määrää. Lautakunta korostaa kuitenkin, että myönteisen suuntauksen tulisi jatkua useamman vuoden ajan, jotta sillä olisi selkeä vaikutus kunnan elinvoimaan ja työmarkkinoihin.

Tyytyväisyys yrityspalveluihin on tärkeä laadullinen mittari, joka kertoo kunnan kyvystä vastata yritysten tarpeisiin. Tarkastuslautakunta katsoo, että yrityspalautetta tulee kerätä säännöllisesti ja käyttää sitä palvelujen kehittämisen perustana. **Yrityspalvelujen tyytyväisyys oli 2025 tasolla 3,5/5** (vuonna 2023: 3,8/5). Tuloksessa on laskua, mikä korostaa tarpeita kehittää asiakaslähtöisyyttä ja säännöllistä palautteen keruuta.

Perusopetuksen ja yrityselämän yhteistyö, kuten yritysvierailut kaikille ikäluokille, tukee kunnan pitkän aikavälin elinvoimaa sekä oppilaiden työelämävalmiuksia. Lautakunta pitää tavoitetta perusteltuna ja sivistystoimen kannalta tärkeänä. Vuonna 2025 yritysvierailuihin osallistui 77,5 % perusopetuksen oppilaista, ja osallistumisaste on pysynyt viime vuosina vakaalla tasolla. Lautakunta toteaa, että yhteistyön jatkuvuus ja laajentaminen vahvistavat oppilaiden työelämätuntemusta sekä tukevat kunnan elinvoimaa.

Yhteenveto

Tarkastuslautakunta toteaa, että strategiset tavoitteet ovat pääosin selkeitä ja perusteltuja. Tavoitteiden arviointia vaikeuttaa kuitenkin osin puutteellinen tai hajautunut seurantatieto. Lautakunta korostaa, että strategisten mittareiden toteumat, nykytila ja tavoitetila tulee esittää jatkossa johdonmukaisesti ja vertailukelpoisesti, jotta valtuusto saa riittävät tiedot strategian toteutumisen arvioimiseksi. Tarkastuslautakunta toivoo, että uuden strategian painopistealueet ovat aiempaa selkeämmin mitattavia ja että mittarit ovat suoraan johdettavissa konkreettisista tavoitteista.

Taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen toimialueittain

Kunnanhallitus

Toimielin / toimialue: Kunnanhallitus Vastuullinen viranhaltija: Kunnanjohtaja

Keskeiset muutokset

Vuotta 2025 leimasi valtuustokauden vaihtuminen sekä uuden hallintosäännön voimaantulo, mikä selkeytti kunnan johtamisjärjestelmää jaostorakenteen täsmentämisellä ja operatiivisen ratkaisuvallan laajentamisella. Samana vuonna koettu Hannes-myrsky toimi kriittisenä testinä, joka paljasti kehittämistarpeita kunnan teknisessä varautumisessa ja poikkeusolojen johtamisessa. Vuonna 2025 toteutui myös merkittävä valtakunnallinen muutos, kun työllisyyspalvelut siirtyivät kuntien vastuulle. Isokyrö on perustanut yhdessä alueen muiden kuntien kanssa yhteisen työllisyysalueen, jonka toiminta käynnistyi suunnitellusti.

Talous ja resurssit

Toiminta toteutui talousarvion puitteissa ja tilanne on vakaa, mutta pitkän aikavälin riskit kasvavat, kun asukasluku ja syntyvyys ovat laskussa. Erytistä huomiota vaativat asuntovuokrauksen talous, sote-kiinteistöjen sopimukset sekä kunnan saatavien perinnän tehostaminen. Keskeinen haaste on osaavan työvoiman saatavuus ja kunnan houkuttelevuus.

Tavoitteet ja niiden toteutuminen

Toimintatuotot ylittivät talousarvion 74 266,19 € ja toimintakulut alittuivat 201 460,80 €. Näin ollen toimintakate toteutui yhteensä 275 726,99 € talousarviota parempana.

Kunnanhallituksen toiminnassa ei ilmennyt lisämäärärahatarpeita, ja talouden seuranta sekä raportointi toteutuivat suunnitellusti.

Hyvin toimineet asiat

Kunnan julkikuva on pysynyt positiivisena ja palvelukokemus miellyttävänä. Tämä on osoitus onnistuneesta peruspalveluiden toteutuksesta ja hyvästä asiakaspalvelukulttuurista. Isokyrön kunnan imagoa on nostattanut vahvasti mm. ensimmäisen kerran vuonna 2025 tehty koeasukas kampanja.

Kehittämiskohteet

Kriittisin kehityskohde on varautuminen poikkeustilanteisiin. Sisäistä yhteistyötä ja osaamisen jakamista toimialojen välillä on vahvistettava. Tarkastuslautakunta kehottaa johtavia viranhaltijoita varmistamaan vastuualueidensa ja tehtävänkuvauksien ajantasaisuuden.

Riskit ja varautuminen

Elinvoimaa uhkaavat asukasluvun ja lapsimäärän lasku sekä vähäinen sisään muutto. Taloudellista epävarmuutta aiheuttavat, maailman muuttuva tilanne, korkojen nousu, kiinteistöomaisuuden hallinta, työllisyysalueen kulut ja avoimien työpaikkojen vähäisyys, mikä vaikeuttaa rekrytointeja.

Kysymykset ja huomiot kunnanhallitukselle:

"Lautakunta muistuttaa, että talousarvio on valtuuston antama sitova ohjeistus kunnan hallinnolle. Mikäli asetettuja tavoitteita ei toteuteta, se heikentää kunnan strategista johtamista ja valtuuston ohjausvaltaa."

- Miten kunnanhallitus aikoo vahvistaa vuorovaikutusta kuntalaisiin, lisätä näkyvyyttä tapahtumissa ja hyödyntää mielipidekyselyitä kehittämistyön pohjana?
- Millaisilla konkreettisilla toimenpiteillä kunta aikoo parantaa houkuttelevuuttaan työpaikkana varmistaakseen osaavan työvoiman saatavuuden?
- Onko matkailun tehtäväalue ja sen tavoitteet syytä määritellä uudelleen muuttuneessa toimintaympäristössä?
- Miten kunnanhallitus varmistaa, että valtuuston talousarviossa asettamat sitovat tavoitteet viedään käytäntöön kaikilla toimialoilla, ja mihin toimenpiteisiin on ryhdytty, että mm. tehtävänkuvaukset saadaan ajantasaistettua talousarvion edellyttämällä tavalla?
- Kuinka usein henkilöstön hyvinvointia mitataan? Tarkastuslautakunta korostaa, että kyselyjen pohjalta tulee tehdä konkreettisia kehittämistoimia, että henkilöstön suosittelu omaa työpaikkaansa kohtaan kasvaa.

Elinvoima- ja kaavoitusjaosto

Toimielin / toimialue: Elinvoima- ja kaavoitusjaosto Vastuullinen viranhaltija: Kunnanjohtaja

Keskeiset muutokset

Rakentamisen heikko suhdannetilanne vähensi tonttikysyntää merkittävästi, mikä näkyi asuintonttien myynnin jäämisenä selvästi tavoitteesta (1 / 4). Yleinen taloudellinen epävarmuus ja rahoituksen saatavuuden kiristyminen heikensivät yritysten investointihalukkuutta.

Yritystoiminnassa havaittiin kuitenkin myönteistä kehitystä uusien yritysten perustamisessa (26 kpl), vaikka kokonaiskuvaa leimasi edelleen varovaisuus. Kaavoituksessa edistyi määrällisesti tavoitteita paremmin, mutta keskeisten hankkeiden vaikuttavuus ei ole vielä realisoitunut. Toiminnassa korostui talouden sopeuttaminen ja palveluiden käytön rajaaminen erityisesti työllisyyspalveluissa.

Talous ja resurssit

Toiminta on toteutunut pääosin talousarvion puitteissa ja menot alittuivat. Talouden hallinta on ollut kurinalaista, ja työllisyyspalveluissa on tehty sopeuttamistoimenpiteitä määrärahojen riittävyyden varmistamiseksi.

Valtionosuudet eivät kuitenkaan kattaneet täysimääräisesti työttömyysturvan kuntaosuutta, mikä lisää kunnan taloudellista riskiä.

Talouden toteutuminen ei anna riittävää kokonaiskuvaa toiminnan vaikuttavuudesta. Kaavoituksen, tonttimyynnin ja infrainvestointien kustannus-tuottovaikutuksia ei seurata systemaattisesti, mikä heikentää taloudellisen ohjauksen edellytyksiä.

Tavoitteet ja niiden toteutuminen

Yhdistetty toimintakate, % budjetoidusta 92 %

Elinvoimapalvelut toimintakate budjetoitu -976 656 € ja toteutunut - 903 864,56 €

Kaavoitus ja mittaus toimintakate budjetoitu -53 673 € ja toteutunut -49 481,14 €

Toimintatuotot ylittivät talousarvion tavoitteen 1191,85 € ja toimintakulut alittivat talousarvion tavoitteen 75 791,45 € Lisämäärärahaa ei tarvittu.

Sen sijaan valtuuston asettamien toiminnallisten tavoitteiden toteutumisessa oli merkittäviä puutteita. Työttömyysaste ylitti tavoitetason, yrityspalvelujen asiakastyytyväisyys ja yritystukien vaikuttavuus jäivät tavoitteista, asuintonttien myynti ei toteutunut suunnitellusti ja yrityspalveluiden kustannustehokkuus heikkeni.

Tavoitteiden arviointia vaikeuttavat osin puutteellinen mittaristo ja toteumatietojen rajallinen saatavuus.

Hyvin toimineet asiat

Kaavoituksessa on edistetty pitkäjänteisesti merkittäviä hankkeita. Tervajoen asemakaavaa valmisteltiin suunnitelmallisesti ja huolellisesti, ja se eteni hyväksymiskäsittelyyn vuonna 2025. Prosessi osoittaa hyvää valmistelukäytäntöä, asiantuntijayhteistyön hyödyntämistä ja kykyä reagoida lausuntoihin.

Kaavaprosessi osoittaa suunnitelmallista valmistelua, asiantuntijayhteistyön hyödyntämistä sekä kykyä reagoida lausuntoihin ja muutostarpeisiin.

Laminsaaren tuulivoimapuiston kaavoitusaloitteen käynnistäminen osoittaa aktiivisuutta uusien elinvoimainvestointien mahdollistamisessa. Hankemalli, jossa toimija vastaa pääosin kaavoituksen ja selvitysten kustannuksista, on kunnan kannalta perusteltu.

Yritystoiminnan kehityksessä on nähtävissä positiivisia merkkejä uusperustannan kasvun myötä, ja yritysneuvonnassa on vastattu kysyntään.

Kehittämiskohteet

Tarkastuslautakunta katsoo, että toiminnan ohjausta on tarpeen vahvistaa. Erityisesti tulee määritellä nykyistä selkeämmät ja mitattavat vaikuttavuusmittarit, kuten tonttimyyntiin, tonttivarannon kiertoon ja investointien tuottavuuteen liittyvät mittarit. Lisäksi raportointia on kehitettävä siten, että kaikkien asetettujen tavoitteiden toteutumista voidaan arvioida luotettavasti ja johdonmukaisesti. Yrityspalveluiden vaikuttavuuden ja kustannustehokkuuden seuranta tulee vahvistaa osana elinvoimatyön kokonaisuutta. Kaavoitusta ja investointeja on tarpeen kohdentaa nykyistä selkeämmin kysyntälähtöisesti, jotta toimenpiteet tukevat mahdollisimman tehokkaasti kunnan kehittämistavoitteita. Lisäksi tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota siihen, että hallintosäännössä matkailuun liittyvä vastuunjako edellyttää selkeyttämistä.

Riskit ja varautuminen

Keskeisiä riskejä ovat rakentamisen suhdanneherkkyys, tonttikysynnän pitkäaikainen heikkous sekä yritysten vähäinen investointihalukkuus. Taloudellisena riskinä korostuu pääoman sitoutuminen maa-alueisiin ja infrastruktuuriin tilanteessa, jossa kysyntä ei ole riittävää. Pitkäaikaistyöttömyyden kasvu lisää kunnan taloudellista vastuuta. Tuulivoimahankkeissa on lupaprosesseihin, mahdollisiin valituksiin sekä ympäristö- ja maisemavaikutuksiin liittyviä epävarmuustekijöitä.

Jälkiseuranta

Tarkastuslautakunta seuraa kehittämiskohteiden konkretisointia ja niiden toteutumista seurataan systemaattisesti. Erityistä huomiota tulee kiinnittää mittariston kehittämiseen, raportoinnin kattavuuteen sekä toiminnan vaikuttavuuden osoittamiseen.

Kysymykset kunnanhallitukselle:

- Miten kunnanhallitus varmistaa, että uusien kaava- ja kunnallistekniikkainvestointien valmistelu perustuu osoitettuun tonttikysyntään?
- Millä aikataululla elinvoima- ja kaavoitusjaostolle otetaan käyttöön yhtenäinen ja säännöllisesti raportoitu vaikuttavuusmittaristo, joka kattaa vähintään tonttimyynnin, tonttivarannon, investointien kustannus–tuottosuhteen sekä yrityspalveluiden vaikuttavuuden?
- Miten kunnanhallitus varmistaa, että kaikki valtuuston asettamat sitovat tavoitteet, mukaan lukien yritystukien vaikuttavuus ja yrityspalveluiden tuloksellisuus, raportoidaan systemaattisesti osavuosikatsausten yhteydessä?
- Mihin toimenpiteisiin kunnanhallitus ryhtyy tonttikysynnän heikkoudesta ja pitkäaikaistyöttömyyden kasvusta aiheutuvien riskien hallitsemiseksi?

Sivistyslautakunta

Toimielin / toimialue: Sivistyslautakunta Vastuullinen viranhaltija: Johtava rehtori

Keskeiset muutokset:

Lapsimäärän väheneminen vaikuttaa palvelutarpeisiin ja rakenteiden suunnitteluun. Koulukyselyt ovat antaneet myönteisiä tuloksia, mikä kertoo opetuksen ja kouluyhteisön toimivuudesta. Oppimisen ja koulunkäynnin uudistaminen käynnistyi vuonna 2025, ja sen tavoitteena on varhaisentuen rakenteiden sekä oppimisympäristöjen kehittäminen. Lukion markkinointityöryhmä on aloittanut toimintansa uudelleen, mikä tukee kunnan näkyvyyttä ja koulutuksen houkuttelevuutta.

Talous ja resurssit

Toiminta on toteutunut talousarvion puitteissa. Sivistystoimen taloudellinen merkitys näkyy erityisesti valtionosuuksissa sekä asiakasmaksuissa, jotka muodostavat merkittävän osan toimialan rahoitus pohjaa ja tukevat palvelujen järjestämistä.

Tavoitteet ja niiden toteutuminen

Toimintakate, % budjetoidusta 93,54 %

Varhaiskasvatus ja opetus toimintakate budjetoitu -8 674 643,00 € ja toteutunut -8 196 663,86 €

Joukkoliikenne toimintakate budjetoitu -31 400 € ja toteutunut -30 151,16 €

Erityisen vaativa erityisopetus toimintakate budjetoitu -281 885,00 € ja toteutunut -181 204,14 €

Toimintatuotot ylittivät talousarvion tavoitteen 205 516,72 € ja toimintakulut kulut alittivat talousarvion tavoitteen 374 392,12 € Lisämäärärahaa ei tarvittu.

Mittarit ovat toteutuneet pääasiassa suunnitellusti, ja niiden perusteella sivistystoimen toiminta on edennyt tavoitteiden mukaisesti. Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen mittarit, talouden seuranta, henkilöstöön liittyvät indikaattorit sekä sisäisen valvonnan osa-alueet ovat toteutuneet kokonaisuutena hyvin ja tukenet toiminnan arviointia.

Hyvin toimineet asiat

THL kouluterveyskyselyn tulokset olivat positiiviset, mikä kertoo oppilaiden hyvinvoinnin kokonaisvaltaisesta paranemisesta. Isonkyrön lukion markkinointi on vahvistunut markkinointiryhmän työn kautta: some-näkyvyyttä on lisätty sekä nuorille että huoltajille kohdennetusti, ja viestintää on tuettu myös paikallislehdessä ja valomainoksella. Kaiken kaikkiaan markkinointityö on ollut selkeää ja tuloksellista.

Kehittämiskohteet

Lukion kiinnostavuuden vahvistaminen on edelleen tärkeää, ja sitä tukevan markkinoinnin kehittämistä tulee jatkaa tavoitteellisesti. Syntyvyyden pitkän aikavälin lasku edellyttää kunnalta aktiivisia toimia elinvoiman ja vetovoiman vahvistamiseksi. Samalla palkkakustannusten hallinta on keskeinen taloudellinen haaste, joka edellyttää suunnitelmallista henkilöstöresurssien käyttöä ja kustannustehokkuuden parantamista.

Riskit ja varautuminen

Sivistystoimen keskeisiä haasteita ovat lapsimäärän jatkuva väheneminen ja sen vaikutukset oppilasmääriin, tilojen käyttöön ja pitkän aikavälin palvelurakenteeseen. Lukion vetovoimaisuuden vahvistaminen on edelleen tärkeä kehittämiskohde, jotta opiskelijamäärä säilyy riittävänä ja rahoitus pohja turvataan.

Henkilöstöön liittyvät haasteet korostuvat: pätevän henkilöstön saatavuus on ollut haasteena jo useamman vuoden.

Taloudellisesti sivistyspalveluita kuormittavat henkilöstömenojen kasvu, sekä mahdolliset muutokset valtionosuuksissa, erityisesti lukion opiskelijamäärien laskiessa. Myös oppilasturvallisuuden varmistaminen edellyttää jatkuvaa kehittämistä.

Jälkiseuranta

Tarkastuslautakunta seuraa lautakunnan päätöksiä, viranhaltijapäätöksiä ja strategisten tavoitteiden toteutumista.

Kysymykset kunnanhallitukselle:

- Millä konkreettisilla toimenpiteillä kunnanhallitus aikoo varmistaa Kyrönmaan lukion vetovoimaisuuden vahvistumisen sekä opiskelijamäärän kasvun, myös naapurikunnista rekrytoiden?
- Miten kunnanhallitus suunnittelee turvaavansa osaavan ja pätevän henkilöstön saatavuuden sekä parantavansa henkilöstön pysyvyyttä sivistystoimen tehtävissä?
- Millä toimilla kunnanhallitus aikoo parantaa vuodesta 2024 laskenutta nuorten kokemaa tyytyväisyyttä elämään? (strateginen tavoite eläminen 66 % 2025 ja 67,4 % vuonna 2024)

Hyvinvointilautakunta

Toimielin / toimialue: Hyvinvointilautakunta **Vastuullinen viranhaltija:** Hyvinvointijohtaja

Keskeiset muutokset:

Toimintaan vaikuttavat talouspaineet, nuorten moninaistuvat haasteet ja vapaaehtoistoiminnan väheneminen. Toiminnan painopisteenä olivat palvelujen saavutettavuus, ennaltaehkäisy ja HYTE-kertoimen nosto. Kulttuuriperintötyö käynnistettiin ja elintapaohjausta toteutettiin tiiviissä yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Vuonna 2025 laadittiin laaja hyvinvointikertomus, ja uimahallin peruskorjauksen suunnittelu käynnistyi.

Talous ja resurssit

Uimahallin toiminta, posti ja matkahuolto mukaan lukien on vahvasti tappiollista. Henkilöstökulut muodostivat suurimman yksittäisen menoerän, ja henkilöstön kuormitus, sekä rekrytointihaasteet tunnistettiin keskeisiksi riskeiksi. Tilat ovat pääosin toimivia, mutta uimahallin peruskorjaus on välttämätön lähivuosina. Hyvinvointipalvelujen toiminta toteutui kokonaisuutena talousarvion puitteissa, eikä lisämäärärahoihin ollut tarvetta.

Tavoitteet ja niiden toteutuminen

Toimintakate, % budjetoidusta 89,7 %

Toimintakate budjetoitu -1 447 487,00 € ja toteutunut -1 297 986,02 €

Toimintatuotot ylittivät talousarvion tavoitteen 17 566,25 € ja toimintakulut kulut alittivat talousarvion tavoitteen 131 934,73 €.

Kaikki tavoitteet ovat toteutuneet strategian mukaisesti. Keskeiset vahvuudet olivat taloudellinen kantokyky, palvelujen saatavuus ja laatu, HYTE-vaikuttavuuden parantuminen sekä lapsi- ja nuorisopainotteinen työ.

Hyvin toimineet asiat

Hyvinvointikertomus sekä sitä tukeva indikaattorityö ovat laadukkaita ja tarjoavat hyvän pohjan hyvinvoinnin tilan seurantaan ja arviointiin. Nuorisotilan toiminta sekä yhteistyöverkostot ovat toimineet tarkoituksenmukaisesti. Kirjaston palvelutaso on säilynyt hyvänä ja uimahallin käyttöaste on ollut korkea. Henkilöstön hyvinvointia seurataan järjestelmällisesti ja keskeiset virat on saatu täytettyä. Osallistuva budjetointi sekä järjestö- ja toiminta-avustukset ovat osaltaan tukeneet kuntalaisten hyvinvointia.

Kehittämiskohteet

HYTE-toimien vaikuttavuuden seuranta on tarpeen vahvistaa ja kehittää. Nuorisotyön tunnettuutta tulee lisätä erityisesti kohderyhmien ja sidosryhmien suuntaan. Elintapa- ja liikuntaohjauksen asiakasmäärien kasvattaminen edellyttää toiminnan ja viestinnän edelleen kehittämistä. Yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa on syytä tiivistää ja selkeyttää. Lisäksi markkinoinnin ja matkailun vastuunjako sekä järjestöavustusten kehittäminen edellyttävät jatkotoimenpiteitä.

Riskit ja varautuminen

Keskeisiä riskejä ovat taloudellinen tilanne, uimahallin kunto, nuorten pahoinvoinnin lisääntyminen sekä henkilöstön kuormittuminen. Riskiin varautumista toteutetaan monialaisella yhteistyöllä, hankerahoituksen hyödyntämisellä, talouden säännöllisellä seurannalla sekä tilojen kunnon valvonnalla.

Jälkiseuranta

HYTE-kerroin ja henkilöstötavoitteiden toteutuminen, nuorisotyön vaikuttavuus sekä matkailun ja markkinoinnin vastuunjaon selkiyttäminen.

Kysymykset kunnanhallitukselle:

- Millä tavoin kunnanhallitus linjaa matkailun kehittämisen, markkinoinnin ja operatiivisen toteutuksen vastuunjaon, jotta toiminta olisi tavoitteellista ja päällekkäisyyksiltä vältytään?
- Miten kunnanhallitus arvioi uimahallin kannattavuutta huomioiden postin ja matkahuollon vaikutukset, ja millä keinoin erityisesti merkittävien siivouskulujen tasoa on tarkoitus tarkastella ja mahdollisesti tehostaa?

Tekninen lautakunta

Toimielin / toimialue: Tekninen Lautakunta **Vastuullinen viranhaltija:** Tekninen johtaja

Keskeiset muutokset:

Teknisellä toimialueella toteutettiin **vuoden 2025 alussa organisaatiomuutos**, jossa vastuualueita, tehtäväjako ja henkilöstöresursseja täsmennettiin. Muutoksen tavoitteena oli vastuiden selkeyttäminen, toiminnan ohjautuvuuden parantaminen sekä kasvaneisiin vaatimuksiin vastaaminen erityisesti kiinteistöjen hallinnan, investointien ja infrapalveluiden osalta.

Talous ja resurssit

Kokonaisuudessaan toiminta pysyi talousraamissa ja teknisen toimialueen talous toteutui vuonna 2025 selvästi talousarviota paremmin. Kaikkia talousarvion mukaisia investointeja ei saatu toteutettua vuonna 2025. Tehtyjen investointien kustannukset olivat budjetoitua edullisemmat.

Toimintakate, % budjetoidusta 115,4 %

Tekninen hallinto ja kiinteistöt toimintakate budjetoitu -128 749 € ja toteutunut -67 713,87 €
Tie ja liikenneväylät toimintakate budjetoitu -397 824 € ja toteutunut -330 980,76 €
Vesihuoltolaitos toimintakate budjetoitu 408 081€ ja toteutunut 478 658,31 €
Tukipalvelut toimintakate budjetoitu 1 529 232 € toteutunut 1 547 907,72 €

Toimintatuotot alittivat talousarvion tavoitteen 151 009,03 € ja toimintakulut kulut alittivat talousarvion tavoitteen 368 140,43 € Lisämäärärahaa ei tarvittu.

Tavoitteet ja niiden toteutuminen

Teknisen toimialueen tavoitteet toteutuivat vuonna 2025 kokonaisuutena tyydyttävästi ja osin hyvin. Strategiset tavoitteet toteutuivat hyvin.

Hyvin toimineet asiat

Teknisellä toimialalla hyvin toimineita asioita olivat erityisesti kustannusten hallinta ja onnistunut organisaatiouudistus.

Vuoden alussa toteutettu organisaatiouudistus selkeytti vastuunjako ja paransi toiminnan ohjattavuutta, mikä tuki tavoitteiden saavuttamista ja tehosti käytettävissä olevien resurssien hyödyntämistä.

Kehittämiskohteet

Teknisellä toimialalla on tunnistettavissa useita kehittämiskohteita. Organisaatio on edelleen haavoittuva henkilöstön vähyyden vuoksi, mikä korostaa ristiin osaamisen ja toimivan varahenkilöjärjestelmän tarvetta sekä työntekijöiden pysyvyyden parantamista. Hankintojen ajoituksessa ja toteutuksessa on kehitettävää, jotta ne saataisiin suunnitellusti päätökseen talousarviovuoden aikana ja oman työvoiman käyttöä voitaisiin hyödyntää nykyistä paremmin. Varautuminen luonnonolosuhteisiin, kuten poikkeuksellisiin sääolosuhteisiin, edellyttää systemaattisempaa ennakointia. Vesihuollon osalta kehittämistoimenpiteitä ohjaava suunnitelma on vielä laatimatta, ja saatavien perintää tulee tehostaa sekä alaskirjausten käytäntöjä selkeyttää. Uimahallin siivouksen kustannustaso vaatii arviointia ja mahdollisesti kilpailuttamista. Investointien aikataulussa pysyminen, yhteydenpidon ja kuntalaiskyselyjen lisääminen sekä metsän- ja tienhoidon pitkäjänteinen kehittäminen ovat asioita, joihin tulee jatkossa kiinnittää erityistä huomiota.

Riskit ja varautuminen

Teknisen toimialan keskeiset riskit liittyvät osaavan työvoiman saatavuuteen, kunnan vetovoimaan ja pitovoimaan työnantajana. Kalliit ja pitkävaikutteiset investoinnit sekä samanaikaisesti kasvava korjausvelka muodostavat merkittävän taloudellisen haasteen. Rakennusten ja teiden vanhentuminen lisää korjaus- ja kunnossapitotarpeita sekä palveluhäiriöiden riskiä, mikä korostaa suunnitelmallisen ylläpidon ja ennakoivan investointisuunnittelun merkitystä. Riskien hallinta edellyttää pitkäjänteistä varautumista, investointien huolellista priorisointia sekä henkilöstöön, osaamiseen ja ns. hiljaisen tiedon säilyttämiseen panostamista.

Jälkiseuranta

Tarkastuslautakunta seuraa teknisen toimialan kehittämiskohteiden etenemistä osana säännöllistä raportointia sekä viranhaltijapäätösten ja osavuosikatsausten käsittelyä. Erityistä huomiota kiinnitetään investointien toteutumiseen, henkilöstöressurssien riittävyyteen, vesihuollon kehittämissuunnitelman laatimiseen sekä talouden ja kustannusrakenteen seurantaan.

Kysymykset kunnanhallitukselle:

- Millä toimenpiteillä kunnanhallitus varmistaa, että investoinnit valmistuvat suunnitellussa aikataulussa ja investointi ja poistosuunnitelma ei kärsi vääränä talousvuonna toteutuneista investoinneista?
- Mitä toimenpiteitä kunnanhallituksella on kunnan kiinnostavuuden vahvistamiseksi työnantajana erityisesti teknisellä toimialalla?
- Mikä on vesihuollon kehittämissuunnitelman laatimisen ja päivittämisen tämänhetkinen tilanne, ja millä aikataululla kunnanhallitus arvioi suunnitelman valmistuvan?
- Onko vesihuollossa käytössä selkeät ja yhdenmukaiset menettelyt saatavien perintään, mukaan lukien vesiliittymien sulkeminen viimesijaisena toimenpiteenä?

Ympäristölautakunta

Toimielin / toimialue: Ympäristölautakunta **Vastuullinen viranhaltija:** Rakennustarkastaja

Keskeiset muutokset:

Tuulivoimarakentamisen lisääntyminen, rakennuslain ja rakennusjärjestyksen muutokset sekä uudet ympäristönsuojelumääräykset (2025)

Talous ja resurssit

Toiminta on toteutunut talousarvion puitteissa. Lupatulojen kehitystä tulee seurata erityisesti rakennuslain muutosten vuoksi.

Tavoitteet ja niiden toteutuminen

Toimintakate, % budjetoidusta 43,86 %

Toimintakate budjetoitu -152 449 € ja toteutunut -66 863,29 €

Toimintatuotot ylittivät talousarvion tavoitteen 39 451,14 € ja toimintakulut kulut alittivat talousarvion tavoitteen 46 134,57 € Lisämäärärahaa ei tarvittu.

Kaikki tavoitteet ovat toteutuneet strategian mukaisesti. Lautakunta ja rakennusvalvonta ovat pysyneet seurattavien käsittelyaikojen tavoitteessa. Mittaristo on osittain puutteellinen. Rakennuslupien määrää ja käsittelyaikaa seurataan, mutta ympäristön siisteyden valvonnassa ja asiakastytyvyyden mittaamisessa on puutteita. Mittareita olisi hyvä kehittää sellaiseksi, että asiakastytyvyyttä voitaisiin mitata.

Hyvin toimineet asiat

Tarkastuslautakunta katsoo, että ympäristölautakunta on onnistunut hyvin uuden rakennuslain tuomissa muutoksissa. Tuulivoimaloiden lupa-asiat ovat saatu hyvälle mallille ja niiden rakentaminen alkaa toivottavasti pian. Tuulivoimasta saatavat lupatulot ovat kehittäneet ympäristölautakunnan tulosta positiivisesti. Rakentamislaki on muuttanut rakennustarkastajan päätösmääriä, mutta rakennusjärjestys ja hallintosääntö ovat ajantasaiset.

Kehittämiskohteet

Tarkastuslautakunta on kiinnittänyt huomiota organisaation haavoittuvuuteen ja sen kykyyn valvoa myönnettyjä lupia ja ympäristöä. Samalla tarkastuslautakunta on pohtinut ympäristölupien- ja järjestetyn jätehuollon valvonnan riittävyyttä. **Tarkastuslautakunta toivoo, että toimintaan voitaisiin asettaa mittareita, jolla asiakastytyvyyttä voitaisiin seurata.**

Riskit ja varautuminen

Keskeiset riskit liittyvät edelleen rakennuslain muutoksiin, tuulivoimarakentamisen valvonnan työmäärään, ympäristönsuojelumääräysten valvontaan ja asiakastytyvyyden seurantaan.

Jälkiseuranta

Tarkastuslautakunta seuraa viranhaltijapäätöksiä ja valvontatehtävien toteutumista.

Kysymykset kunnanhallitukselle:

- Miten vahvistetaan rakennusvalvonnan varahenkilöjärjestelmää ja organisaatiota ja turvataan rakennusvalvonnan resurssit mm. mahdollisen (tuulivoima)rakentamisen valvonnan lisäämän työmäärän vuoksi?
- Miten kunnanhallitus varmistaa, että ympäristölautakunta varmistaa lainvaatiman ympäristönsuojelun ja ympäristönviranomaisen tehtävien (mm. järjestetty jätehuolto) valvonnan?

KONSERNI JA LIIKELAITOSTEN ARVIOINTI

Isonkyrön Lämpö Oy

Isonkyrön kunnan talousarviossa vuodelle 2025 Isonkyrön Lämpö Oy:lle asetetut tavoitteet saavutettiin pääosin hyvin. Tavoitteina olivat kilpailukykyisen kaukolämmön tuottaminen keskustaajamassa, kotimaisen lähipolttoaineen hyödyntäminen sekä taloudellisen omavaraisuuden vahvistaminen pitkällä aikavälillä.

Yhtiön liikevaihto tilikaudella 2025 oli 775 816,97 €, ja tilikauden tulos oli 140,89 € voitollinen. Yhtiön talous säilyi vakaana haastavasta toimintaympäristöstä huolimatta.

Kaukolämmön hinta pysyi valtakunnallisesti vertailtuna kilpailukykyisellä tasolla. Vuonna 2025 lämmönmyynti oli 8,02 GWh, mikä oli liittymätehoon nähden poikkeuksellisen alhainen. Alhainen myyntimäärä johtui poikkeuksellisen lämpimästä vuodesta 2025, joka oli toiseksi lämpimin vuosi sadan vuoden mittaushistoriassa.

Lämpöenergia tuotettiin kokonaisuudessaan hiilineutraaleilla, paikallisesti tuotetuilla polttoaineilla. Polttoaineiden hinnat jatkoivat vuonna 2025 nousuaan edellisvuosien mukaisesti, mikä lisäsi kustannuspaineita yhtiön toiminnassa. Kustannusten hallinnasta huolimatta yhtiö onnistui säilyttämään toimintansa taloudellisesti tasapainoisena. Isonkyrön Lämpö Oy:n kohonneiden kustannusten takia vuoden 2026 lämmön hintaa nostettiin 3 %, pelkästään energian osalta.

Isonkyrön Asuntovuokraus Oy

Isonkyrön Asuntovuokraus Oy:lle asetetut tavoitteet toteutuivat tilikaudella 2025 kokonaisuutena kohtuullisesti. Yhtiön tehtävänä on vastata kunnan vuokra-asuntotarjonnasta, turvata asumisen edellytykset sekä huolehtia kiinteistökannan ylläpidosta ja arvon säilymisestä.

Tilikauden lopussa yhtiön asunnoissa asui 298 asukasta. Asuntojen käyttöaste nousi edellisvuodesta ja oli noin 92%. Käyttöasteen paranemisesta huolimatta yhtiön toimintaan vaikuttivat edelleen tyhjäkäyttö ja korkea asukasvaihtuvuus. Tyhjiä asuntoja oli tilikauden lopussa 17 kappaletta, ja vaihtuvuus oli 29,23 %. Vuokrattava pinta-ala oli yhteensä 11 516,50 m².

Yhtiön liikevaihto kasvoi vuonna 2025 ja oli noin 1,24 M€ (vuonna 2024 1,16 M€). Tilikauden tulos oli kuitenkin tappiollinen (-108 029 €). Taloudellista tulosta rasittivat erityisesti kohonneet hoitokulut, luottotappiot sekä edelleen merkittävät rahoituskulut, vaikka korkokulut laskivat edellisvuodesta ja olivat noin 171 000 €. Yhtiön lainakanta säilyi korkeana, mutta aiemmin sovitut lyhennysvapaat kevensivät kassavirtaa tilikauden aikana.

Tarkastuslautakunta toteaa, että yhtiön taloudellinen tilanne on edelleen haavoittuva ja edellyttää aktiivista omistajaohjausta. Jatkossa huomiota tulee kiinnittää erityisesti käyttöasteen vakiinnuttamiseen, kustannusten hallintaan, luottotappioriskien pienentämiseen sekä kiinteistökannan pitkäjänteiseen kehittämiseen ja korjausvelan hallintaan. Yhtiön toiminnan taloudellinen tasapaino on keskeinen osa koko kuntakonsernin riskienhallintaa.

Isonkyrön Kehitys Oy

Tilikaudella 2025 yhtiö edisti useita elinvoiman kannalta keskeisiä hankkeita. Uusi merkittävä yksityinen hallihanke on lähdössä liikkeelle ja paloaseman rakennuttaminen eteni esivuokrasopimuksen myötä kohti toteutusvaihetta. Yritystontteja markkinoitiin sähköisissä

kanavissa, messuilla ja suoraan kontaktoinnin avulla, ja yritysneuvontaa toteutettiin kysynnän mukaisesti.

Think Big -kasvuyrittäjäyryshanketta toteutettiin suunnitelman mukaisesti, ja sen puitteissa järjestettiin työpajoja muun muassa tekoälyn hyödyntämisestä yritystoiminnassa sekä matkailun kehittämisestä. Hankkeen aikana nousi esiin tarve tiivistää matkailutoimijoiden yhteistyötä ja kehittää yhteisiä palvelukokonaisuuksia.

Tarkastuslautakunta toteaa, että yhtiö on toiminut aktiivisesti sille asetettujen tavoitteiden edistämiseksi. Toiminta on ollut osin hankepainotteista, ja sen vaikutukset elinvoimaan realisoituvat osittain pidemmällä aikavälillä. Jatkossa on tärkeää kohdentaa toimintaa entistä selkeämmin pysyviä ja mitattavia elinvoimavaikutuksia tuottaviin kokonaisuuksiin.

Kyrönmaan Jätevesi Oy (yhteisyhteisö)

Yhtiön toiminta täytti pääosin lupaehtojen mukaiset puhdistustulokset, vaikka yksittäisiä kuukausikohtaisia ylityksiä esiintyi vuotovesistä johtuvien määräilysten vuoksi. Yhtiön liikevaihto oli 524 304,64 € (524 316,75 € vuonna 2024) ja tilikauden voitto 17 880,67 € (37 871,64 € vuonna 2024).

Kustannustehokkuutta parannettiin edelleen prosessien jatkuvalla kehittämisellä sekä uudentyypisillä ilmastus- ja kemikaaliratkaisuilla. Toimintavarmuutta vahvistettiin panostamalla varaosa-, kemikaali- ja henkilöstöresursseihin sekä yhdenmukaistamalla laitteistoja yhteistyössä muiden laitosten kanssa.

Jätevesien mittaus toteutettiin suunnitellusti, ja mittaustulosten perusteella omistajat päättivät, ettei kustannusjakoa muuteta. Hulevesien hallinnan osalta todettiin, että yhtiön vaikutus puhtaiden vesien pääsyyn jätevesiverkostoon on vähäinen, ja vastuu painottuu omistajien verkostoihin. Vuotovesikerroin oli 2,3 ja hieman edellisvuotta pienempi.

YHTEENVETO

Vuosi 2025 oli taloudellisesti vahva ja toiminnallisesti monelta osin onnistunut, vaikka toimintaympäristössä ilmeni myös merkittäviä haasteita. Tarkastuslautakunta toteaa, että kunnan talous on vakaalla pohjalla: vuosikate kattaa poistot vahvasti, taseessa on 18,1 M€ ylijäämää ja kriisikuntakriteereistä yksikään ei täyty. Kunnan kyky rahoittaa investoinnit omalla tulorahoituksella, ilman lisälainanottoa, osoittaa talouden pitkäjänteistä ja vastuullista hoitoa.

Kaiken kaikkiaan tarkastuslautakunta katsoo, että kunnan toiminta on vuoden 2025 aikana ollut kokonaisuutena taloudellisesti kestävä ja palvelutuotannon osalta pääosin tavoitteiden mukaista. Merkittävimmät kehittämistarpeet liittyvät väestökehityksen kääntämiseen, elinvoimamittareiden vahvistamiseen, vaikuttavuuden seurannan parantamiseen sekä toimialojen henkilöstöriskien hallintaan. Strategisten mittareiden osalta lautakunta korostaa tarvetta selkeyttää tavoitteiden ja mittareiden välistä yhteyttä sekä varmistaa seurantatiedon yhdenmukaisuus ja ajantasaisuus.

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ESITYS KUNNANVALTUUSTOLLE

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2025 merkitään tiedoksi ja tilinpäätös vuodelta 2025 hyväksytään ja kunnan hallintoa ja taloutta hoitaneille toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille myönnetään vastuuvapaus tilikaudelta 1.1.-31.12.2025.

Kunnanvaltuusto päättää velvoittaa kunnanhallituksen ilmoittamaan niistä toimenpiteistä, joihin se on arviointikertomuksen johdosta ryhtynyt. Ilmoitus pyydetään antamaan ennen vuoden 2027 talousarviokäsittelyä.

Taulukko 3. Toimenpiteet arviointikertomuksen 2024 johdosta seuranta

Tarkastuslautakunnan huomio/kysymys (Tiivistelmä)	Tila vastauksen aikana	Perustelu miksi valmis/kesken	Tilatieto 1/2026
Kunnanhallitus			
Kehotus seurata Asuntovuokraus Oy:n taloutta ja tehostaa asuntojen markkinointia.	Valmis	Yhtiön talous on vakautettu SVOP-sijoituksella, käyttöaste on parantunut ja uusia markkinointialustoja on otettu käyttöön.	Valmis
Kehotus kehittää sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa läpinäkyvämmäksi ja aukottomammaksi (mm. esteellisyys).	Valmis	Kehotukseen on vastattu kuvaamalla nykyiset, sääntöihin (hallintosääntö, viranhaltijapäätökset) perustuvat käytännöt.	Valmis
Kehotus kehittää sijaistamisjärjestelyjä henkilörisikin pienentämiseksi.	Valmis	Sijaistamisjärjestelyitä on tehty niiltä osin kuin se on ollut mahdollista.	Valmis
Elinvoima- ja kaavoitusjaosto			
Kehotus jatkaa tonttien markkinointia, etsiä uusia keinoja erottua ja löytää pito- ja vetovoimatekijöitä.	Valmis	Jaosto on vastannut, yhtynyt näkemykseen ja vahvistanut jatkavansa toimenpiteitä (markkinointi, vuoropuhelu yritysten kanssa).	Valmis
Sivistyslautakunta			
Kysymys lukion some-markkinoinnin tuloksista ja markkinointiryhmän tarpeellisuudesta.	Valmis	Kaikkiin kysymyksiin (kohdennus, tulosodotukset, ryhmän jatko ja kehittäminen) on annettu vastaus.	Valmis
Kysymys koulupsykologipalvelujen turvaamisesta kaikille.	Valmis	Kysymykseen on vastattu: vastuu on hyvinvointialueella, johon on oltu yhteydessä, ja saatavuus on parantunut joulukuusta 2024.	Valmis
Hyvinvointilautakunta			
Huomio tavoitteiden hyvästä saavuttamisesta (ei kehityskohteita).	Valmis	Tarkastuslautakunta ei esittänyt kehityskohteita tai kysymyksiä, joten vastaus toteaa toiminnan jatkuvan totutulla tavalla.	Valmis
Tekninen lautakunta			
Kehotus panostaa varahenkilökäytäntöihin ja varautua kilpailuun osaavasta työvoimasta.	Kesken	Vastaus toteaa, että varahenkilöjärjestelmän kehittäminen (erityisesti kriittisillä toimialueilla) on edelleen tunnistettu kehittämiskohde.	Kesken
Huomio sote-kiinteistöjen yhtiöittämisvelvoitteesta ja siihen liittyvistä riskeistä (mm. vuokrasopimusten pituus).	Kesken	Neuvottelut vuokrasopimuksen jatkosta hyvinvointialueen kanssa ovat kesken. Samalla yhtiöittämisvaihtoehtojen arviointi on käynnissä.	Kesken
Ympäristö			
Kehotus kohdentaa resursseja tehtäviin, jotka ovat olleet tavoitteissa jo pitkään (mm. ympäristönsuojelumääräykset).	Kesken	Vastaus toteaa, että ympäristönsuojelumääräysten laadintaa on tehty "muiden tehtävien salliessa", mikä osoittaa, ettei resursointi ole vielä valmis.	Ympäristön suojelumääräys valmis

Taulukko 4. Toimenpiteet arviointikertomuksen 2023 johdosta seuranta

Kysymys / Huomio	Tila lausuntohetkellä	Perustelu	Tila 1/26
Kunnanhallitus			
Onko sote-uudistuksen jälkeen tehtävänkuvat tarkistettu?	Valmis	Tehtävänkuvia tarkistettu kahdessa virassa; toinen osa-aikaistettu, toiseen lisätty uusia tehtäviä.	Valmis
Onko TE-palveluiden uudistukseen laadittu suunnitelma?	Valmis	Vastuukuntamalli Seinäjoen kanssa hyväksytty, valmistelu jatkuu työllisyysjaostossa.	Valmis
Onko rakennuslain muutoksiin varauduttu?	Kesken	Hallintosäännön muutos suunniteilla, rakennusjärjestyksen uudistus keskeytynyt lakimuutosten vuoksi.	Valmis
Onko hankintaohje päivitetty?	Kesken	Päivitys valmistelussa, erityisesti sote-pienhankintojen ja EU-kynnysarvojen osalta.	Kesken
Onko etätyösopimukset tehty ja seuranta kunnossa?	Valmis	Sopimukset tehty, etätyöpäivät raportoidaan vuosittain, asiakaspalvelu toimii puhelimitse/sähköpostitse.	Valmis
Noudatetaanko yhtenäistä perintäprosessia?	Valmis	Palvelualueilla perintäprosessi yhtenäinen, hallintosääntö ohjaa huojennuksia.	Valmis
Elinvoima- ja kaavoitusjaosto			
Miten parannetaan yrityspalveluiden asiakastytyväisyyttä?	Valmis	Kampanja toteutettu, mittariksi ehdotettu työpaikkaomavaraisuus, mutta tiedon viive rajoittaa käyttöä.	Valmis
Sivistyslautakunta			
Seurataanko varhaiskasvatuksen hoitohintaa?	Valmis	Talousarvio poikkeamat käsitelty, lisämääräraha myönnetty, seuranta käynnissä.	Valmis
Onko kiusaamisen mittaristo otettu käyttöön?	Valmis	Mittaristo laadittu ja otettu käyttöön syyslukukaudella 2023.	Valmis
Onko uhkatilanteista tehty riskiarviointi?	Valmis	Riskit käsitelty ja lisätty kunnan riskienarviointiin keväällä 2024.	Valmis
Onko lukion markkinointiryhmä aktiivinen?	Kesken	Ei ollut aktiivinen 2023–24, mutta kokoontunut lukuvuoden 2024–25 alussa.	Valmis
Hyvinvointilautakunta			
Toteutuuko uimahallin henkilöstömitoitus?	Kesken	Rekrytointi haasteellista, aukioloaikoja muutettu, vaikutuksia arvioidaan vuoden 2024 aikana.	Valmis
Tekninen lautakunta			
Onko teknisen toimen raportointi toteutunut?	Valmis	Raportti annettu pyydettyssä aikataulussa, osaamista vahvistettu.	Valmis
Onko maankäyttö sopimukset hoidettu ennen hankkeita?	Valmis	Sopimukset tehdään tarvittaessa, korvaukset sisältyvät sopimuksiin.	Valmis
Onko puitesopimusten käyttö arvioitu?	Kesken	Käytössä jo kone- ja suunnittelupalveluissa, laajentamista selvitetään.	Kesken
Vesihuoltolaitos			
Onko vesihuoltolaitoksen ehdot päivitetty?	Kesken	Päivitys kesken, kehittämissuunnitelma tulossa käsittelyyn 2024–2025.	Kesken
Ympäristölautakunta			
Onko asiakastytyväisyyttä mitattu ympäristötoimessa?	Kesken	Kunnan yleinen kysely käytössä, kohdennettu kysely ei mahdollinen resurssisyistä.	Kesken
Toteutuuko tasa-arvo kiinteistörekisterihankkeessa?	Valmis	Työ toteutettu koko kunnan alueella tasapuolisesti.	Valmis
Onko ympäristönsuojelumääräykset laadittu?	Kesken	Työ aloitettu, mutta viivästynyt muiden kiireiden vuoksi.	Valmis

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This document contains 27 pages before this page

Dokumentet inneholder 27 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 27 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 27 sider før denne side

Detta dokument innehåller 27 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende